

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Równość szans w projektach PO KL – *analiza standardu minimum*

Prowadzący: Izabela Krześniak

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Poradnik-Aktualizacja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wniosek o dofinansowanie projektu Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Instrukcja.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Co niego wynika?

- Zasada równości szans oceniana jest na podstawie **standardu minimum** zamieszczonego w części A *Karty Oceny Merytorycznej*
- Nieuzyskanie co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi jest równoznaczne z odrzuceniem wniosku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

W przypadku gdy wniosek nie spełnia standardu minimum – zasady równości szans kobiet i mężczyzn **nie należy odejmować punktów** za brak równości szans w poszczególnych punktach części B *Karty Oceny Merytorycznej*

Wyjątek!!

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn dodatkowo jest oceniana (niezależnie czy spełnia lub nie spełnia standardu minimum) **w punkcie 3.2 wniosku o dofinansowanie** – opis sposobu rekrutacji uczestników winien wskazywać sposób w jaki zasada równych szans została uwzględniona w projekcie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

W dokumencie „Wniosek o dofinansowanie projektu PO KL. Instrukcja” znajduje się ***Instrukcja do standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w PO KL*** oraz *Lista pomocnicza do pytań standardu minimum*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- Instrukcja do standardu minimum sugeruje konkretne punkty wniosku o dofinansowanie, jednakże
- IZ dopuszcza umieszczenie w innym punkcie wniosku niż wskazanym w Instrukcji do standardu minimum informacji na temat zasady równości szans

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

STANDARD MINIMUM WNIOSKU PO KL

1. Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?

Tak ☐ Nie ☐

2. Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?

Tak ☐ Nie ☐

3. Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?

Tak ☐ Nie ☐

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Analiza sytuacji kobiet i mężczyzn (pyt. 1, 2, 3)

Sugerowany punkt 3.1 we wniosku

Analiza sytuacji kobiet i mężczyzn oznacza przedstawienie danych jakościowych i/lub ilościowych w podziale na płeć **w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu** oraz odniesienie się do **występujących barier równości płci** (pyt. 1 standardu minimum).

Analiza ma na celu ukazanie w jakim położeniu znajdują się kobiety i mężczyźni wchodzący w skład grupy docelowej. Dlatego też istotne jest podanie liczby kobiet i mężczyzn, a także odpowiedzenie m.in. na pytania:

Czy któraś z grup znajduje się w gorszym położeniu?

Jakie występują bariery równościowe ?

Jakie są tego przyczyny?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wyjaśnijmy!!!

- Poprzez **obszar interwencji** należy rozumieć **obszary objęte wsparciem w ramach PO KL** np. zatrudnienie, integrację społeczną, edukację, adaptacyjność.
- natomiast **zasięg oddziaływania projektu** odnosi się do przestrzeni, której on dotyczy np. regionu, powiatu, kraju, instytucji, przedsiębiorstwa, konkretnego działu w danej instytucji
- Nierówności ze względu na płeć to **dysproporcje**, które powstają w wyniku istnienia tzw. **barier równości płci**. Komisja Europejska określiła 10 barier równości – nie jest to katalog zamknięty!!!

Przykłady barier równości:

Segregacja pozioma i pionowa, niski udział kobiet w procesach podejmowania decyzji, stereotypy płci we wszystkich obszarach

Więcej: poradnik „Zasady równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pyt. 2 standardu minimum

Dane ilościowe użyte w ramach analizy sytuacji kobiet i mężczyzn mogą wykazać, iż w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu nie występują nierówności ze względu na płeć (pyt. 2 standardu minimum).

Dane **te muszą być bezpośrednio powiązane ze specyfiką i/lub zakresem oddziaływania projektu np.** jeżeli wsparcie kierowane jest do pracowników służby zdrowia z terenu województwa to dane użyte w analizie powinny dotyczyć sektora służby zdrowia i/lub obszaru województwa. Beneficjent powinien wskazać na brak istniejących nierówności na podstawie danych ilościowych możliwych do zweryfikowania dla osób oceniających projekt.

Uwaga: IZ PO KL zaleca, aby w przypadku projektów, w których nie zdiagnozowano barier ze względu na płeć także przewidywać działania zmierzające do przestrzegania zasady równości płci, tak aby na żadnym etapie realizacji projektu te bariery się nie pojawiły (pytanie 4 standardu minimum)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pyt. 3 standardu minimum

Dane jakościowe i ilościowe w podziale na płeć podane w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn powinny dotyczyć **zarówno** zasięgu oddziaływania projektu, jak również obszaru interwencji projektu (pyt. 3 standardu minimum).

Podane dane powinny odnosić się do **specyfiki grupy docelowej** np. jeżeli wsparcie kierowane jest do pracowników służby zdrowia z terenu województwa to do analizy powinny zostać użyte dane dotyczące sektora służby zdrowia ale z obszaru tego konkretnego województwa.

Uwaga: Jeżeli nie istnieją dokładne dane (jakościowe i/lub ilościowe) które można wykorzystać w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn, należy skorzystać z informacji, które są jak najbardziej zbliżone do obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu. W analizie dopuszczalne jest także wykorzystanie danych pochodzących z **badań własnych**. Wymagane jest jednak w takim przypadku podanie **w miarę dokładnych informacji na temat tego badania (np. daty jego realizacji, wielkości próby, metodologii pozyskiwania danych itd).**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Standard minimum - działania

4. Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?

Tak ☐ Nie ☐

Sugerowany punkt 3.2 i 3.3 we wniosku o dofinansowanie projektu

- Zaplanowane działania powinny odpowiadać na nierówności i bariery zdiagnozowane w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn i w miarę możliwości być zróżnicowane pod kątem odmiennych potrzeb kobiet i mężczyzn. Szczególną uwagę należy zwrócić w przypadku rekrutacji do projektu i dopasowania odpowiednich form wsparcia dla uczestników/uczestniczek projektu wobec zdiagnozowanych nierówności w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn.
- Minimalnym wymogiem we wniosku o dofinansowanie powinno być podanie przynajmniej jednego przykładu działania jakie zostanie zrealizowane w projekcie na rzecz wyrównywania nierówności i barier zdiagnozowanych w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn lub działania zróżnicowanego pod kątem odmiennych potrzeb kobiet i mężczyzn.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Standard minimum - rezultaty

5. Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?

Tak ☐ Nie ☐

- *Sugerowany punkt 3.4 we wniosku o dofinansowanie projektu*
- **Rezultaty powinny wynikać z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn i zaplanowanych działań w projekcie.** Rezultaty w postaci *liczby osób należy podawać w podziale na płeć* - wykazanie *braku nierówności w obszarze i/lub zasięgu oddziaływania projektu* (punkt drugi standardu) nie zwalnia od podania ilościowych rezultatów w podziale na płeć.
- We wniosku o dofinansowanie projektu w miarę możliwości powinna również znaleźć się informacja w jaki sposób rezultaty przyczyniają się do zmniejszenia istniejących w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu nierówności ze względu na płeć (dotyczy to zarówno projektów skierowanych wsparciem do osób, jak i instytucji).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

CDN.

Minimalnym wymogiem we wniosku o dofinansowanie powinno być podanie przynajmniej jednego rezultatu w podziale na płeć i/lub rezultatu wskazującego jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu.

Pamiętajmy!!!

Rezultaty by były równościowe muszą wynikać z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn i zaplanowanych działań w projekcie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Standard minimum – zarządzanie równościowe

6. Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem ?

Tak ☐ Nie ☐

- *Sugerowany punkt 3.5 we wniosku o dofinansowanie projektu*
- We wniosku o dofinansowanie powinna znaleźć się informacja w jaki sposób projektodawca planuje zapewnić realizację zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach zarządzania projektem.
- Równościowe zarządzanie projektem polega przede wszystkim na uświadomieniu osób zaangażowanych w realizację projektu (zarówno **personel jak i np. wykonawców**), nt. obowiązku przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Zdobywanie niniejszej wiedzy może się odbyć poprzez przeszkolenie/poinformowanie osób zaangażowanych w realizację projektu na temat możliwości i sposobów zastosowania zasady równości płci w odniesieniu do problematyki tego konkretnego projektu i jego grupy docelowej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cdn.

Działaniem podjętym na rzecz równościowego zarządzania jest także zapewnienie, takiej organizacji pracy i zespołu projektowego, która umożliwia godzenie życia zawodowego z rodzinnym, np. organizacja pracy uwzględniająca elastyczne formy lub godziny pracy – o ile jest to uzasadnione potrzebami w ramach projektu).

Równościowe zarządzanie projektem nie polega jednak na zatrudnieniu do obsługi projektu 50% mężczyzn i 50% kobiet, ani na jednozdaniowej deklaracji, iż projekt będzie zarządzany równościowo. **Stosowanie kryterium płci w procesie rekrutacji pracowników jest niezgodne z prawem pracy, a stosowanie polityki równych wynagrodzeń dla K i M na tych samych stanowiskach jest obowiązkiem projektodawcy wynikającym z prawa pracy, nie zaś zasady horyzontalnej.** Dlatego też zróżnicowanie zespołu projektowego ze względu na płeć zalecane jest tam, gdzie tworzą się zespoły (partnerstwa, komitety, rady, komisje) podejmujące decyzje w projekcie lub mające wpływ na jego przebieg. Warto wtedy dopilnować, aby nie powstawały zespoły jednorodne płciowo.

Minimalnym wymogiem powinno być podanie przynajmniej jednego działania równościowego na rzecz zespołu projektowego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Standard minimum - wyjątki

7. Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?

Tak ☐ Nie ☐

Niestosowanie standardu minimum wynika z:

- 1) Profilu działalności projektodawcy ze względu na ograniczenia statutowe (np. **Stowarzyszenie Samotnych Ojców, teren zakładu karnego**) – w treści wniosku beneficjent umieszcza zapis np. w formie oświadczenia, iż projekt należy do wyjątku z powodu ograniczeń statutowych.

Uwaga!!!

Brak niniejszej informacji we wniosku o dofinansowanie wyklucza możliwość zakwalifikowania tego wniosku do niniejszego wyjątku.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2) Realizacji działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji projektu, a tym samym wyrównywanie jej szans społecznych i zawodowych)

Z **działaniami pozytywnymi** mamy do czynienia wtedy, kiedy istnieje uzasadniona potrzeba (analiza sytuacji płci odnosząca się do obszaru i/lub zasięgu interwencji) skierowania działań do **tylko i wyłącznie jednej płci**.

Uwaga!!! Jeśli projekt można zaliczyć do wyjątku z powodu realizacji działań pozytywnych, to beneficjent musi zawrzeć we wniosku analizę sytuacji kobiet i mężczyzn wskazującą na konieczność realizacji takich działań.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

3) Zamkniętej rekrutacji

Przez rekrutację zamkniętą należy rozumieć sytuację gdy projekt obejmuje – ze względu na swój zakres oddziaływania- wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu czy konkretnej grupy podmiotu.

Beneficjent musi podać we wniosku informację, że jego projekt należy do wyjątku od standardu minimum ze względu na zamkniętą rekrutację wraz z **uzasadnieniem**.

W celu stwierdzenia, że dany projekt należy do wyjątku beneficjent powinien wymienić z indywidualnej nazwy podmiot lub podmioty do których skierowane jest wsparcie w ramach projektu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Uwaga:

Należy podkreślić, iż ostateczna decyzja o zakwalifikowaniu danego projektu do któregoś z powyższych wyjątków należy do instytucji oceniającej wniosek o dofinansowanie.

IZ zaleca, aby w przypadku projektów, które należą do wyjątków również zaplanować działania zmierzające do przestrzegania zasady równości szans płci – pomimo, iż nie będą one przedmiotem oceny za pomocą pytań ze standardu minimum.

Na co należy zwrócić szczególną uwagę podczas wypełniania standardu minimum?

1. Analiza odnosi się do obszaru interwencji oraz zasięgu oddziaływania projektu
2. Analiza odnosi się do występujących barier równości

Uwaga!!!

Nie wystarczy podanie danych statystycznych w podziale na płeć w województwie.

W przypadku własnych badań należy podać wielkość próby, cel badań, miejsce badań itp.-danych umożliwiających oceniającemu ocenę rzetelności i wiarygodności.

Na co należy zwrócić szczególną uwagę podczas wypełniania standardu minimum?

3. Wykazanie braku nierówności polega na uwzględnieniu danych ukazujących brak nierówności podanych w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn.

Dane odnoszą się bezpośrednio do specyfiki projektu.

Brak nierówności dotyczy bardziej projektów skierowanych do instytucji.

Dane ilościowe wykazujące brak nierówności są użyte w ramach analizy sytuacji kobiet i mężczyzn – nie wystarczy podanie jedynie danych statycznych!

Na co należy zwrócić szczególną uwagę podczas wypełniania standardu minimum?

4. Rezultaty by były równościowe muszą wynikać z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn i zaplanowanych działań w projekcie
5. Deklaracja, iż projekt będzie zarządzany równościowo jest niewystarczająca. Beneficjent musi wykazać w jaki sposób zasada równości szans będzie realizowana. Przykład: zorganizowanie szkolenia, dobór osób zarządzających odzwierciedlających strukturę zawartą w analizie itp. (szerzej Poradnik „Zasady równości szans kobiet i mężczyzn w PO KL”)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Jak realizować równość szans kobiet i mężczyzn w projektach edukacyjnych – szkoły?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Równość szans w projektach edukacyjnych

to spojrzenie na edukację z perspektywy tego, w jaki sposób przygotowuje ona uczniów/uczennice do pełnienia ról społecznych i zawodowych, a więc tego, czego w PO KL uczymy już osoby dorosłe w odniesieniu do rynku pracy, nauki i badań.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

W planowaniu projektów edukacyjnych w szkołach, z perspektywy zasady równości szans kobiet i mężczyzn, należy zwrócić szczególną uwagę na:

- **Liczbę dziewcząt i chłopców, którzy wezmą udział w projekcie**
- **Bezpośrednie odniesienie się do barier równości (jednej lub kilku) na etapie uzasadnienia realizacji projektu, celów oraz planowanych działań i rezultatów.**

Chodzi bowiem o to, iż w związku tym, że celem projektów edukacyjnych jest osłabianie istniejących barier równości, ***w mniejszym stopniu zajmiemy się liczbami, a w większym skupimy się na zmniejszaniu barier równości przez osłabianie stereotypów płci i podejmowanie dodatkowych równościowych działań***

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Czym jest analiza sytuacji kobiet i mężczyzn w projektach edukacyjnych?

Jest pokazaniem liczby dziewcząt/chłopców, którzy są grupą docelową oraz odniesieniem się do istniejących barier równości w obszarze edukacji

Liczba + bariery równości

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dane liczbowe

liczba uczniów to fakt demograficzny a nie nierówność płci

W przypadku gdy wszyscy uczniowie otrzymują tę samą ofertę edukacyjną, celem projektodawcy nie jest na pewno zmiana istniejących proporcji

W przypadku, gdy wsparcie kierujemy w ramach projektu tylko do części uczniów, projekt powinien zakładać rekrutację do projektu zapewniającą udział uczennic i uczniów proporcjonalny do ich udziału w grupie wszystkich uczniów w danej placówce.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bariery równości w obszarze edukacji

I .Diagnoza, identyfikacja, wskazanie barier

KE określiła 10 barier, są to:

1. Segregacja pozioma i pionowa rynku pracy
2. Różnice w płacach kobiet i mężczyzn
3. Mała dostępność elastycznych rozwiązań czasu pracy
4. Niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych
- 5. Niski udział kobiet w procesach podejmowania decyzji**
- 6. Przemoc ze względu na płeć**
7. Niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia
- 8. Niewystarczający system opieki przedszkolnej**
- 9. Stereotypy płci we wszystkich obszarach**
10. Dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych oraz należących do mniejszości etnicznych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszary dyskryminacji – edukacja

- Stereotypowy przekaz dotyczący kobiet/dziewczynek i mężczyzn/chłopców w programach nauczania (wzmacnianie tradycyjnych ról płci, wzmacnianie mitów na temat zdolności, możliwości, zainteresowań, predyspozycji dziewcząt/kobiet, chłopców/mężczyzn),
- Obecność stereotypów płci w doradztwie zawodowym skierowanym do dziewczynek i chłopców,
- Niski odsetek dziewcząt i kobiet w kształceniu z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, na kierunkach ścisłych, związanych z naukami przyrodniczymi i ma-tematycznymi,
- Brak rozwiązań edukacyjnych skierowanych do chłopców i dziewcząt związanych z zapobieganiem przemocy i obroną przed przemocą,
- Znikoma obecność w programach nauczania tematów związanych z równością, emancypacją, prawami człowieka, w tym prawami kobiet, przeciwdziałaniem dyskryminacji,
- Brak odzwierciedlania w programach nauczania rzeczywistego różnicowania społecznego (ze względu na niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, model rodziny itp.),

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obszary dyskryminacji - edukacja

- Niski udział mężczyzn nauczycieli w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej,
- Niski udział kobiet na stanowiskach decyzyjnych w obszarze edukacji,
- Nieuwzględnianie kategorii płci w diagnozowaniu potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego,
- Brak dokładnych danych dotyczących płci i zatrudnienia w sektorze edukacji i zarządzaniu oświatą,
- Brak danych dotyczących uczestnictwa chłopców i dziewcząt w zajęciach wyrównawczych i zajęciach dodatkowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bariery równości w obszarze edukacji

I .Bezpośrednie odniesienie się do barier poprzez osłabianie stereotypów płci (uzasadnienie, cele, działania, rezultaty)

- 1. Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć w sposób niestereotypowy i równościowy,** który umożliwia włączenie w równym stopniu dziewczynek i chłopców do każdego rodzaju zajęć (komputery, matematyka, języki obce, zajęcia sportowe, prace techniczne, podstawy gotowania, przedmioty humanistyczne). Nauczyciele/ nauczycielki powinni być świadomi wpływu stereotypów zarówno na sposób prowadzenia zajęć, jak i na dobór materiałów edukacyjnych. Prowadzący powinni promować postawy szacunku dla odmienności i różnic, uznania równych praw i obowiązków bez względu na płeć i w aktywny sposób zachęcać młodzież do przełamywania stereotypów płci.
- 2. Niestereotypowy przekaz kierowanych do dziewczynek i chłopców** lub dodatkowe zajęcia równościowe skierowane do uczniów obu płci uczące postawy szacunku wobec siebie i budujące świadomość o możliwości dokonywania wyborów bez względu na społeczne oczekiwania wobec naszej płci, np. dodatkowa lekcja czy warsztat na temat stereotypów mogłaby pokazać uczniom, że dziewczęta mogą zostać uczonymi i być bardzo dobre w matematyce, chłopcy zaś mogą być dobrymi opiekunami czy nauczycielami.
- 3. Zapewnienie, że dziewczęta i chłopcy mogą uczestniczyć w równym stopniu w oferowanych zajęciach, przy czym ważne jest, aby zachęcać i ośmielać uczniów do przełamywania stereotypów.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bariery równości w obszarze edukacji

I .Bezpośrednie odniesienie się do barier poprzez osłabianie stereotypów płci (uzasadnienie, cele, działania, rezultaty)

- 4. Wprowadzenie dodatkowych zajęć poświęconych kwestiom równości płci i rozwiązywaniu problemów bez użycia przemocy,** które przekażą uczniom umiejętności radzenia sobie z trudnymi uczuciami, dyskryminacją, wykluczeniem, uprzedzeniami, szykanowaniem w relacjach z rówieśnikami/rówieśniczkami.
- 5. Zaangażowanie obu płci w życie szkoły** ze szczególnym zwróceniem uwagi i wsparciem dla zaangażowania ojców i opiekunów.
- 6. Zorganizowanie pracy szkoły w sposób odpowiadający na potrzeby pracujących rodziców i umożliwiający godzenie życia zawodowego z prywatnym.** Jest to szczególnie istotne w przypadku rodziców samodzielnie wychowujących dzieci (przede wszystkim są to kobiety).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Bariery równości w obszarze edukacji

II .Bezpośrednie odniesienie się do barier poprzez podejmowanie dodatkowych „równościowych” działań:

1. Różnorodne formy edukacyjne pokazujące czym są stereotypy i w jak krzywdzący sposób mogą działać na kobiety i mężczyzn w życiu prywatnym i społecznym, np. lekcja i rozmowa z uczniami/uczennicami na temat postaci męskich i kobiecych występujących w najpopularniejszych bajkach/filmach (cechy charakteru, działania podejmowane, jakie wybory, relacje pomiędzy K a M). Forma i dokładny temat zajęć powinny być oczywiście zawsze dostosowane do wieku dzieci/młodzieży.
2. Różnorodne formy edukacyjne (lekcje, konkursy, prezentacje) pokazujące ważne, lecz cały czas mało znane kobiety zaangażowane w życie społeczne, polityczne i gospodarcze na poziomie kraju, regionu lub społeczności lokalnej. Pokazy filmów na tematy związane z równością płci, różnorodnością, stereotypami, itp. Organizowane do wieku z towarzyszącą dyskusją i refleksją.
3. Warsztaty dla nauczycieli nauczycielek dotyczących przemocy rówieśniczej, przekazujące kompetencje rozmawiania z młodzieżą o trudnych emocjach, konfliktach i przemocy oraz wiedzę na temat strategii zapobiegania przemocy w szkole (czyli np. ustalenia w gronie pedagogicznym, jak postępować w przypadku dręczenia, zwanego potocznie „końskimi zalotami”)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Działania wspierające równość płci

- Należy zapewnić, że dodatkowe zajęcia dostępne są w równym stopniu dla dziewcząt i chłopców, w tym dziewcząt i chłopców o różnym stopniu sprawności oraz pochodzących z różnych środowisk (miejsce zamieszkania, status społeczno-ekonomiczny).
- Należy zachęcać dziewczęta do angażowania się w rozwój umiejętności i wiedzy, które stereotypowo uznawane są za „męskie”.
- Doradztwo zawodowe powinno stawiać za główny cel przełamywanie segregacji na rynku pracy, w tym promować udział dziewcząt w zajęciach uznawanych za „męskie” tj. informatyka, nauki ścisłe, przedsiębiorczość oraz udział chłopców w zajęciach uznawanych za domenę dziewcząt tj. nauka języków obcych.
- Należy wprowadzić działania edukacyjne zakładające współdziałanie w zespołach wewnątrznie zróżnicowanych (pod względem płci, stopnia sprawności, miejsca zamieszkania).
- Należy wprowadzić do nauczania zajęcia poruszające problem dyskryminacji, wykluczenia społecznego, stereotypów, zróżnicowania społecznego, równości.
 - W przypadku nauczycieli należy poruszyć problem nieświadomego wykluczenia pewnych grup uczniów lub uczennic np. wyróżnianie pewnych uczniów/uczennic, przerywanie wypowiedzi, preferowanie niektórych grup, pomijanie przy wyborze do realizacji zadań wymagających odpowiedzialności, odwagi czy kreatywności.
- Nauczyciele nie powinni wzmacniać stereotypów i przekazywać treści dyskryminujących.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Działania wspierające równość płci

- Należy wskazywać różnorodne doświadczenia i przykłady K/M o różnym stopniu sprawności i pochodzeniu społecznym.
- Należy doceniać zróżnicowanie społeczne, pomagać podopiecznym radzić sobie z różnicami i innością.
- Należy zwrócić uwagę i przeciwdziałać przemocy w szkole, w tym również przemocy seksualnej wobec dziewcząt/wobec chłopców.
- Należy promować postawy odpowiedzialności i solidarności wobec innych, w tym słabszych.
- Należy budować u młodzieży świadomość zróżnicowania społecznego i promować zasady wsparcia grupowego, wzajemnej pomocy, wspólnego rozwoju, komunikacji bez przemocy.
- Należy wskazywać modele równościowe i włączające postawy oraz zachowania, a tak że wyraźnie komunikować różnorodność jako wartość, a równość i szacunek jako zasady życia społecznego.
- W ramach wsparcia pedagogicznego i psychologicznego należy przeanalizować czynniki ograniczające szanse edukacyjne młodzieży - należy zwrócić uwagę na potrzeby rozwojowe związane z tzw. umiejętnościami miękkimi lub czynnikami psychologicznymi tj. motywacją, poczuciem odpowiedzialności i możliwością wpływu na swoje życie, poczuciem własnej wartości, postrzeganiem siebie, wstydem, nieśmiałością.
- Należy zwrócić uwagę czy tematyka szkolenia a także specyfika grupy determinuje przeprowadzenie zajęć w grupach jednorodnych czy zróżnicowanych pod względem płci.
- Należy promować używanie języka wrażliwego na płeć.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękuję za uwagę!

Więcej informacji nt. równości szans płci znajduje się w poradniku „Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL” oraz w dokumencie FAQ. Niniejsze dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.efs.gov.pl

oraz

www.mojregion.eu w zakładce ***równość szans***

Izabela Krześniak

Pok. 210 Biuro Wyboru Projektów EFS

Tel. 56 656 21 10

E-mail: i.krzesniak@kujawsko-pomorskie.pl